

363/1999 Sb. Zákon

ze dne 21. prosince 1999

O pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví)

SHRNUTÍ ZÁKONA OD DOSTUPNÉHO ADVOKÁTA

JUDr. Ondřej Preuss, Ph.D.
Garant obsahu

Zákon o pojišťovnictví z roku 1999 vytyčil pravidla solventnosti pojišťoven. Zákon č.363/1999Sb., původní **pojišťovací zákon**, ustanovil **minimální kapitál**, **dozor ČNB** a **garanční fond** pro pojistné plnění.

Pojišťovna musí držet kapitál podle rizikových smluv a hlásit výsledky ČNB. Pokud klesne pod limit, dozor jí zakáže sjednávat nové pojistky. Klient tak ví, že jeho úrazové pojištění kryje reálná rezerva.

Zákon dnes nahrazuje modernější předpis, ale princip zůstal: **vaše pojistné je chráněno**, protože stát sleduje stabilitu celého sektoru. Smlouvy uzavřené za platnosti starého zákona platí dál a bonusy zůstávají.

Díky dohledovému mechanismu se nestane, že by pojišťovna zkrachovala bez vyplacení škod – peníze hlídá kapitálový polštář a kontrola ČNB.

Vyhlášeno dne 30. prosince 1999, datum poslední novelizace 1. ledna 2014

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona č. 368/1992 sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

§ 46

Příloha k zákonu č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 305/1997 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 157/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 166/1999 Sb., zákona č.

167/1999 Sb., zákona č. 223/1999 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 352/1999 Sb., zákona č. 357/1999 Sb. a zákona č. 360/1999 Sb., se mění takto:

V položce 64 písmena a) a b) znějí:

„a) podání žádosti o udělení povolení k provozování pojišťovací nebo zajišťovací činnosti	Kč 50 000,-
---	-------------

b) podání žádosti

– o registraci zprostředkovatele pojištění jako pojišťovacího nebo zajišťovacího makléře	Kč 20 000,-
--	-------------

– o udělení souhlasu s nabytím účasti v pojišťovně	Kč 20 000,-
--	-------------

– o schválení převodu pojistného kmene pojišťovny	Kč 20 000,-
---	-------------

– o schválení záměru sloučení, splynutí, rozdělení nebo přeměny pojišťovny nebo zajišťovny, nejedná-li se o rozdělení pojišťovny provozující souběžně životní a neživotní pojištění	Kč 20 000,-
---	-------------

– o schválení všeobecných pojistných podmínek nebo jejich změny	Kč 20 000,-“.
---	---------------

§ 47

Pro poplatky splatné přede dnem účinnosti tohoto zákona platí dosavadní předpisy.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona č. 48/1997 sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších

předpisů

§ 48

V § 61 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 242/1997 Sb., zákona č. 2/1998 Sb. a zákona č. 127/1998 Sb., se slova „31. prosince 1999“ nahrazují slovy „31. prosince 2000“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona č. 593/1992 sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

§ 49

Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 244/1994 Sb., zákona č. 132/1995 Sb., zákona č. 211/1997 Sb. a zákona č. 333/1998 Sb., se mění takto:

1. V § 6 se slova „pojistné jiných období⁹⁾“ nahrazují slovy „nezasloužené pojistné⁹⁾“.

Poznámka pod čarou č. 8) se zrušuje a poznámky pod čarou č. 9) a 11) znějí:

2. V § 6 písmeno a) včetně poznámek pod čarou č. 7) a 10) zní:

„a) rezerv na neživotní pojištění¹⁰⁾ ve výši, která nesmí překročit objem závazků vypočtený metodami stanovenými zvláštním právním předpisem,⁷⁾

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona č. 455/1991 sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 50

V § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 273/1993 Sb., zákona č. 303/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 136/1994 Sb., zákona č. 200/1994 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 95/1996 Sb., zákona č. 147/1996 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., zákona č. 49/1997 Sb., zákona č. 61/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 217/1997 Sb., zákona č. 280/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 157/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 159/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb. a zákona č. 358/1999 Sb., se za slova „pojišťoven“ doplňují slova „zajišťoven, pojišťovacích agentů, pojišťovacích a zajišťovacích makléřů a odpovědných pojistných matematiků,¹²⁾“.

ČÁST SEDMÁ

Účinnost

§ 51

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. dubna 2000, kromě ustanovení § 48, které nabývá účinnosti dnem 31. prosince 1999.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

Příloha č. 1 k zákonu č. 363/1999 sb. Odvětví a skupiny pojištění

Část a

Odvětví životních pojištění

1. Pojištění pouze pro případ smrti, pojištění pouze pro případ dožití, pojištění pro případ dožití se stanoveného věku nebo dřívější smrti, pojištění spojených životů, životní pojištění s vrácením pojistného.

2. Svatební pojištění nebo pojištění prostředků na výživu dětí.

3. Důchodové pojištění.

4. Pojištění podle bodů 1 až 3 spojené s investičním fondem.

5. Kapitálové činnosti

a) umořování kapitálu založené na pojistně matematickém výpočtu, jimiž jsou proti jednorázovým nebo periodickým platbám dohodnutým předem přijaty závazky se stanovenou dobou trvání a ve stanovené výši,

b) správa skupinových penzijních fondů,

c) činnosti doprovázené pojištěním zabezpečujícím zachování kapitálu nebo platbu minimálního úroku,

d) pojištění týkající se délky lidského života, které je upraveno právními předpisy z oblasti sociálního pojištění, pokud zákon umožňuje jeho provádění pojišťovnou na její vlastní riziko.

6. Pojištění pro případ úrazu nebo nemoci, je-li doplňkem pojištění podle odvětví 1 až 5.

Část b

Odvětví neživotních pojištění

1. Úrazové pojištění

- a) s jednorázovým plněním,
- b) s plněním povahy náhrady škody,
- c) s kombinovaným plněním,
- d) cestujících.

2. Pojištění nemoci

- a) s jednorázovým plněním,
- b) s plněním povahy náhrady škody,
- c) s kombinovaným plněním,
- d) smluvní zdravotní pojištění.

3. Pojištění škod na pozemních dopravních prostředcích jiných než drážních vozidlech

- a) motorových,
- b) nemotorových.

4. Pojištění škod na drážních vozidlech.

5. Pojištění škod na leteckých dopravních prostředcích.

6. Pojištění škod na plavidlech

- a) vnitrozemských,
- b) námořních.

7. Pojištění přepravovaných věcí včetně zavazadel a jiného majetku bez ohledu na použitý dopravní prostředek.

8. Pojištění škod na majetku jiném než uvedeném v bodech 3 až 7 způsobených

- a) požárem,

- b)** výbuchem,
- c)** vichřicí,
- d)** přírodními živly jinými než vichřicí (např. blesk, povodně, záplavy),
- e)** jadernou energií,
- f)** sesuvem nebo poklesem půdy.

9. Pojištění jiných škod na majetku jiném než uvedeném v bodech 3 až 7 vzniklých krupobitím nebo mrazem anebo jinými příčinami (např. loupeží, krádeží nebo škody způsobené lesní zvěří), nejsou-li tyto příčiny zahrnuty v odvětví č. 8, včetně pojištění škod na hospodářských zvířatech způsobených nákazou nebo jinými příčinami.

10. Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající

- a)** z provozu pozemního motorového a jeho přípojného vozidla,
- b)** z provozu drážního vozidla,
- c)** z činnosti dopravce.

11. Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví nebo užití leteckého dopravního prostředku, včetně odpovědnosti dopravce.

12. Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví nebo užití vnitrozemského nebo námořního plavidla, včetně odpovědnosti dopravce.

13. Všeobecné pojištění odpovědnosti za škodu jinou než uvedenou v odvětvích č. 10 až 12,

- a)** odpovědnost za škodu na životním prostředí,
- b)** odpovědnost za škodu způsobenou jaderným zařízením,
- c)** odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku,
- d)** ostatní.

14. Pojištění úvěru

- a)** obecná platební neschopnost,
- b)** vývozní úvěr,

- c) splátkový úvěr,
- d) hypoteční úvěr,
- e) zemědělský úvěr.

15. Pojištění záruky (kauce)

- a) přímé záruky,
- b) nepřímé záruky.

16. Pojištění různých finančních ztrát vyplývajících

- a) z výkonu povolání,
- b) z nedostatečného příjmu,
- c) ze špatných povětrnostních podmínek,
- d) ze ztráty zisku,
- e) ze stálých nákladů,
- f) z nepředvídaných obchodních výdajů,
- g) ze ztráty tržní hodnoty,
- h) ze ztráty pravidelného zdroje příjmu,
- i) z jiné nepřímé obchodní finanční ztráty,
- j) z ostatních finančních ztrát.

17. Pojištění právní ochrany.

18. Pojištění pomoci osobám v nouzi během cestování nebo pobytu mimo místa svého bydliště, včetně pojištění finančních ztrát bezprostředně souvisejících s cestováním (asistenční služby).

Část c

Skupiny neživotních pojištění

- a) „Pojištění úrazu a nemoci“ pro odvětví č. 1 a 2,

- b) „Pojištění motorových vozidel“ pro odvětví č. 3, 7 a 10,
- c) „Pojištění požáru a jiných majetkových škod“ pro odvětví č. 8 a 9,
- d) „Letecké pojištění, pojištění vnitrozemské plavby a námořní pojištění a pojištění přepravovaných věcí“ pro odvětví č. 4, 5, 6, 7, 11 a 12,
- e) „Pojištění odpovědnosti za škodu“ pro odvětví č. 10, 11, 12 a 13,
- f) „Pojištění úvěru a záruky“ pro odvětví č. 14 a 15,
- g) „Pojištění jiných ztrát“ pro odvětví č. 16, 17 a 18.

Příloha č. 2 k zákonu č. 363/1999 sb. Rozdělení pojistných odvětví pro výkaznictví pojišťoven podle § 26 odst. 4

- I. Pojištění uvedená v části A přílohy č. 1, s výjimkou pojištění uvedených v bodech II., III., VI. a VII.
- II. Pojištění uvedená v části A bodu 2 přílohy č. 1.
- III. Pojištění uvedené v části A bodu 4 přílohy č. 1.
- IV. Trvalé zdravotní pojištění.
- V. Tontiny.
- VI. Činnosti uvedené v části A bodu 5 písm. a) přílohy č. 1.
- VII. Správa skupinových penzijních fondů uvedená v části A bodu 5 písm. b) přílohy č. 1.
- VIII. Činnosti uskutečňované pojišťovnami uvedené v Kapitole 1, Hlavě 4, Knize IV francouzského „Code des Assurances“.
- IX. Pojištění týkající se délky lidského života, které je upraveno právními předpisy sociálního pojištění, pokud je prováděno nebo řízeno pojišťovnou na její vlastní riziko v souladu s právní úpravou členského státu.
- X. Úrazové pojištění a pojištění v případě nemoci uvedené v části B bodech 1 a 2 přílohy č. 1.
- XI. Pojištění s vazbou na motorová vozidla uvedená v části B bodech 3, 7 a 10 přílohy č. 1.
- XII. Pojištění proti požáru a jiným majetkovým škodám uvedená v části B bodech 8 a 9 přílohy č. 1.

XIII. Pojištění škod na drážních vozidlech, letecké, námořní a dopravní pojištění uvedená v části B bodech 4, 5, 6, 7, 11 a 12 přílohy č. 1.

XIV. Všeobecné pojištění odpovědnosti za škodu uvedené v části B bodu 13 přílohy č. 1.

XV. Pojištění úvěru a pojištění záruky uvedená v části B bodech 14 a 15 přílohy č. 1.

XVI. Ostatní pojištění uvedená v části B bodech 16, 17 a 18 přílohy č. 1.

„⁹⁾ § 13 odst. 2 písm. a) a § 13 odst. 3 písm. a) zákona č. 363/1999 Sb.

¹¹⁾ § 13 odst. 2 zákona č. 363/1999 Sb.“.

⁷⁾ Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví).

¹⁰⁾ § 13 odst. 3 zákona č. 363/1999 Sb.“.

„¹²⁾ Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví).“.

¹⁾ První směrnice Rady 73/239/EHS ze dne 24. července 1973 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přístupu k podnikatelské činnosti v přímém jiném než životním pojištění a jejího výkonu, ve znění směrnice Rady 76/580/EHS, směrnice Rady 84/641/EHS, směrnice Rady 87/343/EHS, směrnice Rady 87/344/EHS, směrnice Rady 88/357/EHS, směrnice Rady 90/357/EHS, směrnice Rady 90/618/EHS, směrnice Rady 92/49/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/26/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/13/ES.

Směrnice Rady 78/473/EHS ze dne 30. května 1978 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se soupojištění v rámci Společenství.

Směrnice Rady 87/344/EHS ze dne 22. června 1987 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se pojištění právní ochrany.

Druhá směrnice Rady 88/357/EHS ze dne 22. června 1988 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přímého jiného než životního pojištění, kterou se stanoví opatření k usnadnění účinného výkonu volného pohybu služeb a kterou se mění směrnice Rady 73/23/EHS, ve znění směrnice Rady 90/618/EHS, směrnice Rady 92/42/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES.

Směrnice Rady 92/49/EHS ze dne 18. června 1992 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přímého jiného než životního pojištění a o změně směrnic 73/239/EHS a 88/357/EHS (třetí směrnice o neživotním pojištění), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/26/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/64/ES.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/78/ES ze dne 27. října 1998 o doplňkovém dozoru nad pojišťovnami v pojišťovací skupině.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/17/ES ze dne 19. března 2001 o restrukturalizaci a likvidaci pojišťoven.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/83/ES ze dne 5. listopadu 2002 týkající se životního pojištění.

^{1a)} Zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ § 788 odst. 1 občanského zákoníku.

^{2a)} Zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona (zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí).

^{2b)} § 9b zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 137/2008 Sb.

^{2c)} § 9a zákona č. 168/1999 Sb., ve znění zákona č. 137/2008 Sb.

^{2d)} Například zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 42/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona (zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí).

³⁾ Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

^{3a)} § 31a zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ § 66a odst. 1 obchodního zákoníku.

^{6a)} § 18 odst. 6 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁾ § 797 odst. 3 občanského zákoníku.

⁸⁾ § 66a a 66b obchodního zákoníku.

^{8a)} § 66r zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění zákona č. 377/2005 Sb.

§ 11d odst. 10 zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění zákona č. 377/2005 Sb.

- 9) Zákon č. 377/2005 Sb., o doplňkovém dozoru nad bankami, spořitelními a úvěrními družstvy, institucemi elektronických peněz, pojišťovnami a obchodníky s cennými papíry ve finančních konglomerátech a o změně některých dalších zákonů (zákon o finančních konglomerátech).
- 10) International Actuarial Association se sídlem v Kanadě.
- 11) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- 11a) § 2 písm. f) zákona č. 377/2005 Sb.
- 11b) § 24 zákona č. 377/2005 Sb.
- 12) Zákon č. 254/2000 Sb., o auditorech a o změně zákona č. 165/1998 Sb., ve znění zákona č. 209/2002 Sb.
- 12a) § 16 odst. 3 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).
- § 9 odst. 3 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 47/2004 Sb.
- 12b) § 24a a 24b zákona č. 168/1999 Sb., ve znění zákona č. 47/2004 Sb.
- 12c) Obchodní zákoník.
- 12d) Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění zákona č. 635/2004 Sb.
- 12e) § 24a a 24b zákona č. 168/1999 Sb., ve znění zákona č. 47/2004 Sb. a zákona č. 137/2008 Sb.
- 12f) Zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona (zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí).
- 12g) § 24a a 24b zákona č. 168/1999 Sb.
- 12h) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
- 13a) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 13b) Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.
- 14) § 23 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.
- 15a) § 2 odst. 5 zákona č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou a o změně zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o státní pomoci při obnově území).

